BANK SPÓŁDZIELCZY W PŁOŃSKU
Grupa BPS

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU ZA 2017 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Banku w dniu 23 marca 2018 r.

Sporządził i przedstawił :

ZARZĄD BANKU

Płońsk, marzec 2018 rok

SPIS TREŚCI

I. Ogólne informacje o Banku 3

1. Władze Banku 3
2. Organizacja i sieć placówek 6
3. Pracownicy Banku 6
4. Członkowie Banku i fundusze własne 7
5. Majątek Banku i inwestycje finansowe 7

II. Uwarunkowania ogólne prowadzonej działalności 9

III. Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku 10

1. Działalność depozytowa 11
2. Działalność kredytowa 12
3. Pozostała działalność 13

IV. Sytuacja finansowa Banku i wykonanie wyniku finansowego 14

1. Bilans 14
2. Rachunek zysków i strat 15

V. Działalność inwestycyjna Banku 16

VI. Wskaźniki finansowe charakteryzujące działalność Banku w 2017r. 17

VII. Komunikacja z klientem i członkami Banku 20

VIII. Społeczna działalność Banku 21

IX. Działalność marketingowa Banku 21

X. System zarządzania Bankiem 22

1. System zarządzania ryzykiem 22
2. System kontroli wewnętrznej 32

XI. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w 2018 roku 33

XII. Pozostałe informacje 34

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

Nazwa	**Bank Spółdzielczy w Płońsku**
Forma prawna	**Spółdzielnia**
Fundusze własne netto	**61 235 206, 51**
KRS	**0000049877**
REGON	**000508945**
NIP	**5670005918**
Kraj siedziby	**Rzeczpospolita Polska**
Siedziba	**Płońsk**
Adres	**09-100 Płońsk ul. Płocka 28**
Telefon	**(23) 663 – 09 - 31**
Faks	**(23) 671 – 17 - 22**
Strona internetowa	**www.bsplonsk.pl**

1. Władze Banku

W 2017 r. Rada Nadzorcza pracowała w poniższym składzie:

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Jan Pepłowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2	Wojciech Rutkowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3	Karol Nalborski	Sekretarz Rady Nadzorczej
4	Andrzej Biernatowicz	Członek Rady Nadzorczej
5	Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
6	Jerzy Granuszewski	Członek Rady Nadzorczej
7	Alina Jezierska	Członek Rady Nadzorczej
8	Teresa Łukaszewicz	Członek Rady Nadzorczej
9	Deonizy Pietras	Członek Rady Nadzorczej
10	Wojciech Senderski	Członek Rady Nadzorczej
11	Zenon Śmigielski	Członek Rady Nadzorczej

Działalnością Banku w okresie 01.01.2017 r. – 30.11.2017 r. kierował Zarząd w składzie:

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Teresa Kudlicka	Prezes Zarządu
2	Dariusz Konofalski	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
3	Barbara Szczypińska	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno - Finansowych
4	Wioleta Ciulińska	Członek Zarządu Banku
5	Robert Malinowski	Członek Zarządu Banku

oraz w okresie 01.12.2017 r. – 31.12.2017 r. działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Dariusz Konofalski	p.o. Prezesa Zarządu , Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
2	Barbara Szczypińska	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno - Finansowych
3	Wioleta Ciulińska	Członek Zarządu Banku
4	Robert Malinowski	Członek Zarządu Banku

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 50 posiedzeń, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymywane materiały zgodnie z zakresem i częstotliwością wynikającą z systemu informacji zarządczej. Podjęto 135 uchwał, które dotyczyły bieżącej działalności, między innymi wprowadzających zmiany w procedurach produktowych oraz regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym.

Zadania realizowane były w strukturze organizacyjnej dostosowanej do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

Sytuacja ekonomiczno - finansowa Banku podlegała kwartalnie ocenie KNF, Banku Zrzeszającego oraz SSOZ. Nie uległa zmianie ocena Banku nadana w cyklu BION, realizowanym w 2017 r.

Sprawozdawcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku obyło się w dniu 25 kwietnia 2017 r.

Przedmiotem obrad ZP było:

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego, Sekretarza i członka Prezydium Zebrania Przedstawicieli.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Wybór Komisji:
   a) Mandatowo - Skrutacyjnej,
   b) Uchwał i Wniosków.
6. Przyjęcie protokołu z Zebrania Przedstawicieli odbytego 30 marca 2016r.
7. Sprawozdanie Zarządu z:
   - działalności Banku w 2016 roku wraz z propozycją kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno-kulturalnej na 2017 – 2018 r.,
   - wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli,
   - informacja o zasadach funkcjonowania Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,

- Biegłego Rewidenta dotycząca badania bilansu Banku oraz wniosek Zarządu w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2016 rok.

8. Informacja o wynikach lustracji ustawowej Banku przeprowadzonej w 2016 roku.
9. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z działalności w 2016 roku oraz wnioski Rady co do przyjęcia sprawozdania finansowego, podziału nadwyżki bilansowej i udzielenia Zarządowi absolutorium.
10. Raport Komitetu Kontroli i Ryzyka dotyczący:
    a) przeglądu odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku,
    b) oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku,
    c) oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku,
    d) stosowania w Banku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych".
11. Dyskusja nad sprawozdaniami.
12. Podjęcie uchwał w sprawach:
    a) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku w 2016 roku oraz sprawozdania finansowego za rok 2016,
    b) oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku,
    c) udzielenia absolutorium członkom Zarządu,
    d) zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności w 2016 roku,
    e) podziału nadwyżki bilansowej Banku za 2016 rok,
    f) zmiany „Polityki podziału nadwyżki bilansowej w Banku",
    g) zatwierdzenia „Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku",
    h) zatwierdzenia „Polityki Ładu Korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Płońsku",
    i) zbycia nieruchomości położonej w Mławie przy ul. o. Honoriusza Kowalczyka 4,
    j) zbycia nieruchomości położonej w Ciechanowie przy ul. Niemcewicza 6.
13. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków oraz podjęcie uchwały w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej Banku na 2017 – 2018 r.
14. Wręczenie nagród zasłużonym pracownikom Banku.
15. Wręczenie członkom Zarządu oraz pracownikowi Banku honorowych odznak im. F. Stefczyka przyznanych przez KZBS.
16. Zamknięcie obrad.

W związku z uzyskaniem zgody KNF na zmianę Statutu Banku, Zarząd zwołał na dzień 23 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku**.**

Przedmiotem obrad NZP było:

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego, Sekretarza i członka Prezydium Zebrania Przedstawicieli.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Wybór Komisji:
    a) Mandatowo - Skrutacyjnej,
    b) Uchwał i Wniosków.
6. Przyjęcie protokołu z Zebrania Przedstawicieli odbytego 25 kwietnia 2017 r.
7. Omówienie przez Zarząd zasadności przyjęcia Statutu opartego na wzorcowym statucie obowiązującym w zrzeszeniu BPS S.A. oraz zmian w obszarze kompetencji i działania Rady Nadzorczej.
8. Dyskusja nad sprawami wskazanymi w pkt 7.
9. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany „Statutu Banku Spółdzielczego w Płońsku".

10. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku".
11. Podjęcia uchwały w sprawie zatwierdzenia „Procedury oceny kompetencji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku".
12. Zamknięcie obrad.

2. Organizacja i sieć placówek

Bank Spółdzielczy w Płońsku wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000049877. Zgodnie ze Statutem, Bank działał na obszarze całego kraju. Faktycznie jednak Bank prowadził działalność na północnym Mazowszu, gdzie posiada swoje placówki. Siedziba Banku znajduje się w Płońsku.

Bank na dzień 31.12.2017 roku prowadził działalność za pośrednictwem niżej wymienionych placówek:

1. Oddział w Baboszewie
2. Oddział w Ciechanowie
3. Oddział w Dzierzążni
4. Oddział w Mławie
5. Oddział w Nowym Mieście z Bankowym Punktem Obsługi w Jońcu
6. Oddział w Płocku
7. Oddział w Płońsku z Bankowym Punktem Obsługi w Starostwie w Płońsku
8. II Oddział w Płońsku

3. Pracownicy Banku

Zadania ujęte w Strategii działania Banku na lata 2015-2019 oraz w planie ekonomiczno – finansowym realizował profesjonalny zespół pracowników Centrali i Oddziałów. Ponad 80% pracowników Banku posiada wykształcenie wyższe oraz Europejski Certyfikat Bankowca.

Bank zatrudnia pracowników na podstawie umów o pracę, z tego 77% na czas nieokreślony. Efektywne zatrudnienie w 2017 r. wynosiło 111,58 pracowników. Na koniec omawianego okresu 56 osób zatrudnionych było w Centrali, natomiast 63 osoby w Oddziałach.

Potrzeba podnoszenia kwalifikacji i ukierunkowanego rozwoju kadry skutkowała szeregiem szkoleń o różnorodnej tematyce bankowej. W 2017 r. pracownicy oraz kadra kierownicza wzięli udział w 69 szkoleniach zewnętrznych i 6 szkoleniach wewnętrznych, obejmujących między innymi zagadnienia z obszaru kredytowego i windykacji jak: nowe zasady udzielania kredytów hipotecznych i konsumenckich, prawne zabezpieczenia kredytów hipotecznych i wpływ na skuteczność procesu restrukturyzacyjnego, windykacyjnego i upadłościowego, upadłość konsumencka – potencjalne skutki dla banków, jak również przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, obsługa osób dotkniętych autyzmem, akademia menadżera – zarządzanie przez rozwój, ewaluacja kompetencji menadżerskich, zmiany w ustawie o usługach płatniczych, obowiązki banków jako Jednostek Zaufania Publicznego w myśl nowej ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Szkolenia prowadzone były przez kadrę kierowniczą Banku oraz firmy zewnętrzne, w większości współpracujące z bankami zrzeszającymi. Koszty szkoleń za 2017 r. wynosiły 92,4 tys. zł.

4. Członkowie Banku i fundusze własne

Fundusze własne Banku (bilansowe) na koniec omawianego okresu wynosiły 62 504 tys. zł i w stosunku do stanu z końca 2016 r. wzrosły o 4,7%. Szczegółowe dane zaprezentowano w **Tabelach nr 16 i 17.**

W 2017 roku poziom funduszu udziałowego uległ obniżeniu do kwoty 1 698 tys. zł. W omawianym okresie w poczet nowych członków przyjęto 6 udziałowców (zwiększenie funduszu udziałowego o 17 400 zł). Jednocześnie w wyniku wypowiedzenia członkostwa z Rejestru Członków zostało wyksięgowanych 37 udziałowców, a fundusz udziałowy obniżył się o 65 400 zł. W strukturze funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2017 r. fundusz udziałowy stanowił 2,7%. Udziałowcami było 1830 członków, w tym dwie osoby prawne. Średni stan udziału wynosił 928 zł. Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne Grupy Członkowskie przedstawiają **Tabele nr 1 i 2.**

Tabela 1. Struktura właścicielska Banku

	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.
Liczba członków Banku ogółem:	**1 861**	**1 830**
1. Osoby fizyczne	**1 859**	**1 828**
2. Osoby prawne	**2**	**2**
Jednostka udziałowa (zł):		
1. Osoby fizyczne	**300**	**300**
2. Osoby prawne	**1 500**	**1 500**
Fundusz udziałowy (w tys. zł)	**1 746**	**1 698**

Tabela 2. Struktura ilościowa członków wg Grup Członkowskich

	Grupy Członkowskie	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.
		ilość	ilość
1	**Miasto i Gmina Płońsk**	**732**	**726**
2	**Gmina Baboszewo**	**187**	**186**
3	**Gmina Nowe Miasto, Gmina Joniec**	**342**	**330**
4	**Powiat Ciechanów i powiat Mława**	**71**	**73**
5	**Gmina Dzierzążnia**	**529**	**515**
	RAZEM	**1 861**	**1 830**

5. Majątek Banku i inwestycje finansowe

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2017 r. stanowiły akcje i udziały o wartości 6 893,5 tys. zł. Strukturę akcji i udziałów przedstawia **Tabela nr 3.**

Tabela 3. Struktura akcji i udziałów

I	AKCJE	Stan na 31.12.2017 r. (w tys. zł)
1	Spółdzielcza Grupa Bankowa S.A	**28,3**
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	**6036,3**
3	IT Card S.A.	**617,6**
4	Centrum Finansowe BPS S.A.	**206,0**
II	**UDZIAŁY**	
1	Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	**0,3**
	SSOZ BPS	**5,0**
	RAZEM	**6 893,5**

W analizowanym okresie nastąpił wzrost majątku finansowego o 700 tys. zł. tj. o 11,3% . W 2017 r. miała miejsce rejestracja w KRS emitowanych przez Bank BPS w XI 2016 r. akcji serii W, które Bank Spółdzielczy w Płońsku objął w ilości 200 000 szt., po cenie emisyjnej 2,50 zł za 1 akcję tj. za kwotę 500 tys. zł. Zwiększono również zaangażowanie o kolejne akcje nowej emisji Banku BPS serii AA, w ilości 80 000 szt. po cenie emisyjnej 2,50 zł za 1 akcję tj. o kwotę 200 tys. zł.

W 2017 r. Bank poniósł nakłady na prace adaptacyjno- remontowe, dostosowujące siedzibę II Oddziału na potrzeby działalności bankowej, remonty i wyposażenie placówek oraz bezpieczeństwo informatyczne, wydatkując łącznie 688 tys. zł.
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 13 104 tys. zł, w tym wartości niematerialne i prawne - 184 tys. zł. Aktywa trwałe netto stanowiły 21,0% funduszy własnych.

Odrębną pozycję stanowiły aktywa do zbycia, które w omawianym okresie podlegały istotnej zmianie. W II półroczu 2017 r. Bank przeprowadził transakcje sprzedaży 2 nieruchomości położonych: w Ciechanowie za cenę 240,0 tys. zł oraz w Mławie za cenę przejęcia tj. 724,8 tys. zł. Aktywa do zbycia na koniec 2017 r. wynosiły 14,2 tys. zł.

W celu zachowania norm płynności Bank wolne środki pieniężne inwestował w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym, głównie z terminem zapadalności do 1 m-ca, jak również w inne instrumenty finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym.

Zdywersyfikowany portfel inwestycji finansowych na koniec ubiegłego roku według wartości bilansowej wynosił 193 341 tys. zł i stanowił 30,3% aktywów netto.

Szczegółowe dane dotyczące udziału poszczególnych inwestycji pieniężnych w aktywach netto Banku obrazuje **Tabela nr 4.**

Tabela 4. Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku

	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa wg. stanu na dzień 31.12.2017 r. (tys. zł)	Struktura aktywów netto w %
1	Lokaty w Banku Zrzeszającym	98 557	15,5
2	Obligacje skarbu państwa	54 435	8,5
3	Obligacje podmiotów finansowych w tym: -Banku BPS S.A. -Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej	7 558 7 519 39	1,2
4	Bony pieniężne NBP	32 791	5,1
	R A Z E M	**193 341**	**30,3**

W 2017 r. nastąpił spadek zaangażowania Banku w obligacje Banku BPS SA w Warszawie o blisko 22%.
Przychody z inwestycji finansowych stanowiły 12,9% wyniku z działalności bankowej, zaś średnia rentowność wyniosła 2,8%.
Zgodnie z umową zawartą ze SSOZ BPS Bank przekazał środki w kwocie 52 443 tys. zł (8,2% aktywów netto) tytułem depozytu obowiązkowego oraz 3 408 tys. zł (0,5% aktywów netto) tytułem zasilenia funduszu

zabezpieczającego. Środki te wygenerowały przychód odsetkowy w wysokości 836 tys. zł, co stanowi 3,78 % wyniku z działalności bankowej.

II. UWARUNKOWANIA OGÓLNE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W 2017 roku w Polsce wyraźnie poprawiła się koniunktura gospodarcza. Tempo wzrostu PKB w ujęciu realnym wyniosło 4,6%, wobec 2,9% rok wcześniej. Czynnikiem mającym największy wpływ na zmiany w strukturze wypracowanego wzrostu PKB było wyraźne odbicie inwestycji współfinansowanych z funduszy europejskich (wzrost o 5,4%) oraz poprawa dynamiki konsumpcji gospodarstw domowych, wspieranych dobrą sytuacją na rynku pracy tj. wzrostem zatrudnienia i niskim bezrobociem (6,6%), wzrostem realnych wynagrodzeń oraz wypłatą świadczeń wychowawczych w ramach programu „Rodzina 500+". W 2017 r. nastąpiły zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, wywołane wzrostem cen paliw oraz cen żywności. Inflacja w ujęciu r/r wyniosła 2,0%. Rada Polityki Pieniężnej nie zmieniła poziomu stóp procentowych NBP. Brak sygnałów ze strony większości przedstawicieli Rady Polityki Pieniężnej o możliwych zmianach w poziomie stóp NBP powinien sprzyjać stabilizacji rynkowych stawek w perspektywie najbliższych miesięcy.

Podstawowe dane finansowe za 2017r. wskazują na spadek tempa rozwoju sektora bankowego. Stopa zwrotu z kapitału (ROE) osiągnęła poziom 7,07% tj. o 0,69% poniżej wyniku za rok poprzedni. Wynik finansowy netto sektora bankowego wynosił 13,6 mld zł i był niższy niż przed rokiem o 2,3%, na co istotny wpływ miał wzrost opłat na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, wpłaty na rzecz Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, wprowadzenie podatku bankowego i spadek przychodów związanych z obniżeniem stawki interchange, wzrost kosztów dochodzenia należności związanych z likwidacją Bankowego Tytułu Egzekucyjnego jak również bariery w kredytowaniu nieruchomości rolnych. Pozytywny wpływ na wynik sektora miał przede wszystkim wyższy niż przed rokiem o 12,1% wynik z odsetek, na co wpływ miały zmiany w ustawie o rachunkowości, który zrekompensował 4,0% wzrost kosztów funkcjonowania**.** Dynamika sumy bilansowej sektora bankowego wyniosła 4,1% . Odnotowano 3,2% przyrost należności od podmiotów sektora niefinansowego oraz ponad 4,1% wzrost wolumenu depozytów. Na dobrym poziomie znajdowały się wskaźniki adekwatności kapitałowej. Wg danych na 30.09.2017 r. łączny współczynnik kapitałowy wynosił 18,65% , współczynnik kapitału TIER I – 17,22%.

Znacznie odbiegają od siebie wyniki sektora banków spółdzielczych i komercyjnych. Zysk banków spółdzielczych wynosił 727,7 mln (wzrost r/r o 25,4%), zaś banków komercyjnych 12 558 mln zł. (spadek r/r o blisko 3,4 %).

III. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank trzeci rok realizował zadania nakreślone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2015 – 2019", przyjętej jako kontynuacja strategii umiarkowanego rozwoju.

Głównym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Płońsku jest „ *zwiększanie skali i efektywności działania poprzez wzmocnienie pozycji i atrakcyjności rynkowej Banku".* Był on realizowany poprzez cele funkcjonalne, uporządkowane w układzie 4 perspektyw:

1. **Perspektywę finansową**, dla której celem strategicznym było zwiększenie skali i efektywności działania,
2. **Perspektywę klienta - rynkową**, dla której celem strategicznym było wzmocnienie pozycji i atrakcyjności rynkowej Banku,
3. **Perspektywę informatyczną**, dla której jako cel strategiczny określono rozwój zasobów informatycznych i telekomunikacyjnych w celu podniesienia efektywności oraz bezpieczeństwa pracy Banku,
4. **Perspektywę rozwoju - wewnętrzną**, dla której celem strategicznym było zapewnienie zdolności do realizacji planowanych zamierzeń.

Perspektywa klienta- rynkowa stanowiła uszczegółowienie Strategii marketingowej, zaś perspektywa informatyczna stanowiła uszczegółowienie Strategii informatycznej.

Realizację zadań oraz wykonanie planu ekonomiczno – finansowego w 2017 r. determinowały czynniki zewnętrzne takie jak:

1. decyzje RPP o pozostawieniu stóp procentowych na poziomie niezmiennym od 2015 r.,
2. spadek stopy bezrobocia oraz wzrost wynagrodzeń,
3. nowe wyzwania regulacyjne, w tym zmiany w ustawie o rachunkowości,
4. konkurencja ze strony banków spółdzielczych i komercyjnych.

oraz czynniki wewnętrzne:

1. spadek poziomu obliga kredytowego,
2. wzrost wskaźnika kredytów zagrożonych,
3. spadek marży odsetkowej i granicznej,
4. wzrost kosztów tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących,
5. spadek wyniku z prowizji,
6. wzrost zatrudnienia i wzrost kosztów wynagrodzeń.

Bank Spółdzielczy w Płońsku wypracował zysk brutto w wysokości 5 957 tys. zł, co daje realizację założeń w 102,7%. Na skutek spadku depozytów odnotowano spadek sumy bilansowej o 1,9%. Niższy niż zakładano był poziom obliga kredytowego, dla którego dynamika wzrostu wyniosła tylko 93,8%. Wskaźnik jakości portfela kredytowego ukształtował się w wysokości 6,63%, i był poniżej średniej w sektorze. Niżej niż rok wcześniej ukształtowały się wskaźniki efektywności działania: suma bilansowa na jednego efektywnie zatrudnionego wynosiła 5725 tys. zł, wskaźnik ROA netto - 0,67% oraz ROE netto – 8,49%. Wskaźnik kosztów C/I wynosił 60,93%. Bezpieczny poziom wykazywały fundusze własne, które pomimo wypłat udziałów oraz systematycznej amortyzacji funduszu udziałowego i funduszy podporządkowanych, wg CRR/CRD IV wyniosły 61,2 mln zł. Fundusze własne na dzień 31.12.2017 r. zapewniły wskaźniki

adekwatności kapitałowej na dobrym poziomie tj.: współczynnik kapitału podstawowego TIER I – 13,91%. oraz łączny współczynnik kapitałowy – 16,83%.

1. Działalność depozytowa

W analizowanym okresie depozyty zgromadzone w Banku wynosiły 556 982 tys. zł, w odniesieniu do roku poprzedniego nastąpił ich spadek o 14 122 tys. zł tj. o 2,5%. Mając dobrą pozycję płynnościową Bank realizował politykę obniżania oprocentowania depozytów do warunków rynkowych. Bank nie prowadził specjalnych akcji pozyskiwania depozytów. Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 5.**

Tabela 5. Struktura depozytów wg podmiotów

Lp.	Depozyty	31.12.2016 r.		31.12.2017 r.		Dynamika 2017/2016 %
		Wartość (w tys. zł)	Struktura %	Wartość (w tys. zł)	Struktura %	
1.	Przedsiębiorców, w tym:	156 184	27,3	144 874	26,0	92,8
	- bieżące	59 517	38,1	69 791	48,2	117,3
	- terminowe	96 667	61,9	75 083	51,8	77,67
2.	Rolników, w tym:	37 550	6,6	42 927	7,7	114,3
	- bieżące	37 550	100,00	42 927	100,00	114,3
	- terminowe	0	0	0	0	0
3.	Osób prywatnych, w tym:	317 745	55,6	309 969	55,6	97,6
	- bieżące	66 837	21,0	80 565	26,0	120,5
	- terminowe	250 908	79,0	229 404	74,0	91,4
4.	Budżetów, w tym:	51 750	9,1	51 053	9,2	98,7
	- bieżące	39 203	75,8	41 308	80,9	105,4
	- terminowe	12 547	24,2	9 745	19,1	77,7
5.	Pozostałych podmiotów, w tym:	7 875	1,4	8 159	1,5	103,6
	- bieżące	3 411	43,3	4 137	50,7	121,3
	- terminowe	4 464	56,7	4 022	49,3	90,1
	DEPOZYTY OGÓŁEM	571 104	100,0	556 982	100,0	97,5
	- bieżące	206 518	36,2	238 728	42,9	115,6
	- terminowe	364 586	63,8	318 254	57,1	87,3

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 309 969 tys. zł**,** co stanowiło 55,6% depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki przedsiębiorców, na których zaewidencjonowano 144 874 tys. zł. Ich udział w strukturze depozytów wyniósł 26,0%. Środki na rachunkach rolniczych wynosiły 42 927 tys. zł i stanowiły 7,7% ogółu depozytów. Środki budżetów wyniosły 51 053 tys. zł, co stanowiło 9,2% portfela depozytów. Stan depozytów pozostałych podmiotów zamknął się kwotą 8 159 tys. zł, co stanowiło jedynie 1,5% ogółu depozytów.

Na koniec omawianego okresu na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 238 728 tys. zł (42,9% depozytów ogółem), zaś na rachunkach terminowych 318 254 tys. zł (57,1 % depozytów ogółem).

W 2017 r. Bank prowadził 12 782 szt. rachunków bieżących klientów. W poszczególnych segmentach klientów poziom rachunków był stabilny. Mimo systematycznych przeglądów obrotów i likwidacji rachunków nieaktywnych oraz dużej konkurencji w sektorze i licznych ofert prowadzenia rachunków bez opłat Bank w 2017 r. odnotował nieznaczny wzrost rachunków bieżących. Strukturę rachunków bieżących wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 6.**

Tabela 6. Rachunki bieżące wg podmiotów w Banku Spółdzielczym w Płońsku

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2016 r.		31.12.2017 r.		Dynamika 2017/2016 %
		Ilość (szt.)	Struktura (%)	Ilość (szt.)	Struktura (%)	
1	**Przedsiębiorców**	1033	8,1	1050	8,2	101,6
2	**Rolników**	1743	13,8	1692	13,3	97,1
3	**Osób prywatnych**	9256	73,0	9349	73,1	101,0
4	**Samorządów**	430	3,4	472	3,7	109,8
5	**Pozostałych podmiotów niefinansowych.**	216	1,7	219	1,7	101,4
	RAZEM	**12 678**	**100,0**	**12 782**	**100,0**	**100,8**

Depozyty w całości pokrywały akcję kredytową Banku. Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2017 r. osiągnął poziom 156,2% i był wyższy w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 3,5 pp.

2. Działalność kredytowa

Portfel kredytowy na dzień 31.12.2017 r. wynosił 356 559 tys. zł i w stosunku do końca 2016 r. spadł o 17 366 tys. zł, czyli o 4,6 %. Spadek kredytów przedsiębiorców spowodowany był niskim zapotrzebowaniem na inwestycje. Portfel kredytów udzielonych przedsiębiorcom uległ zmniejszeniu o 12,3 mln zł, rolnikom o 9,3 mln zł. Wzrost odnotowano w kredytach udzielonych osobom prywatnym o 5,1 mln zł oraz samorządom o 4 mln zł. Obligo kredytowe w sumie bilansowej Banku na koniec 2017 r. stanowiło 55,8% aktywów netto i w stosunku do roku poprzedniego uległo obniżeniu o 1,6 pp.

Niższy niż w roku poprzednim o 1,5 pp. był wskaźnik kredytów do depozytów, który na koniec 2017 r. wynosił 64,0 %. W strukturze kredytów należności przedsiębiorców stanowią 60,0%, rolników 25,6%, osób prywatnych 12,5% oraz samorządów 1,9%. Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 7.**

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego brutto wg podmiotów

Lp.	Kredyty	31.12.2016 r.		31.12.2017 r.		Dynamika 2017/2016 %
		Wartość (tys. zł)	Struktura (%)	Wartość (tys. zł)	Struktura (%)	
1	**Przedsiębiorców**	226 446	60,6	214 111	60,0	94,6
2	**Rolników,**	100 460	26,9	91 180	25,6	90,8

	w tym preferencyjne:	69 127		56 434		
3	**Osób prywatnych**	39 346	10,5	44 411	12,5	112,9
4	**Samorządów**	7 513	2,0	6 812	1,9	90,7
5	**Pozostałe jednostki niefinansowe**	160	0,0	45	0,0	28,1
	RAZEM	**373 925**	**100,0**	**356 559**	**100,0**	**95,4**

Kredyty na działalność gospodarczą i rolniczą podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały zabezpieczenia kredytów, w tym wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych. Strukturę prowadzonych rachunków kredytowych przedstawia **Tabela nr 8.**

Tabela 8. Struktura podmiotowa prowadzonych rachunków kredytowych

Lp.	**Rachunki kredytowe**	**31.12.2016 r.**		**31.12.2017 r.**		**Dynamika 2017/2016**	
		Ilość umów	**Zadłużenie (w tys. zł)**	**Ilość umów**	**Zadłużenie (w tys. zł)**	**Ilość umów**	**Zadłużenie** (w tys. zł)
1.	Przedsiębiorcy indywidualni	328	75 741	319	84 383	97,3	**111,4**
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki	156	150 705	152	129 728	97,4	**86,1**
3.	Rolnicy	1 253	100 460	1 173	91 180	93,6	**90,8**
	w tym kredyty preferencyjne	638	69 127	600	56 434	94,0	**81,6**
4.	Osoby prywatne	2 107	39 346	2 025	44 411	96,1	**112,9**
5.	Samorządy	8	7 513	10	6 812	125,0	**90,7**
6.	Inne podmioty	6	160	3	45	50,0	**28,2**
	RAZEM	**3 858**	**373 925**	**3 681**	**356 559**	**95,4**	**95,4**

3. Pozostała działalność

Ważnym obszarem w Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej. W 2017 r. zwiększyła się o 13,7% liczba klientów korzystających z bankowości internetowej. W omawianym okresie 85% wszystkich przelewów wychodzących, tj. 525 tys. sztuk na wartość ponad 3,0 mld. zł zlecona została drogą elektroniczną. Od 2016 roku w systemie bankowości elektronicznej uruchomiono możliwość wysyłania przelewów walutowych w EUR i USD. Strukturę klientów bankowości elektronicznej przedstawia **Tabela nr 9.**

Tabela 9. Struktura klientów bankowości elektronicznej oraz ilość i wartość elektronicznych przelewów

	Wyszczególnienie	31.12.2015 r.	31.12.2016 r.	Dynamika 2016/2015 %	31.12.2017 r.	Dynamika 2017/2016 %
1.	Liczba klientów korzystających z bankowości elektronicznej, z tego:	**3 979**	**5 640**	**141,7**	**6 414**	**113,7**
	1. klienci indywidualni	**2 645**	**3 856**	**145,8**	**4 423**	**117,7**
	2. mała przedsiębiorczość	**1 102**	**1 480**	**134,3**	**1 661**	**112,2**
	3. klienci korporacyjni	**232**	**304**	**131,0**	**327**	**107,6**
2.	Ilość przelewów zewnętrznych zleconych przez bankowość elektroniczną w ciągu roku	**352 055**	**410 202**	**116,5**	**525 611**	**128,1**
3.	Wartość przelewów bankowością elektroniczną w roku	**2 114 mln zł**	**2 378 mln zł**	**112,5**	**3 083 mln zł**	**129,6**
4.	Liczba przelewów zewnętrznych zrealizowanych w Banku w roku	**466 555**	**503 577**	**107,9**	**616 719**	**122,5**
5.	Udział przelewów bankowości elektronicznej w zrealizowanych przelewach zewnętrznych	**75%**	**81%**	**-**	**85%**	**104,9**

IV. SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bilans

Wynik finansowy Banku za 2017 r. ukształtował się na poziomie 5 957 tys. zł brutto i był niższy niż rok wcześniej o 596 tys. zł. Skutkiem spadku depozytów był spadek sumy bilansowej o 1,90%, do poziomu 638 891 tys. zł.

W strukturze aktywów Banku w dalszym ciągu dominowały należności od sektora niefinansowego, które ukształtowały się na poziomie 341 047,2 tys. zł i były niższe niż rok wcześniej o 5,28%. W stosunku do stanu z końca 2016 r. o 11,2% spadły również należności od sektora finansowego i wynosiły 167 215,2 tys. zł. Natomiast odnotowano istotny wzrost należności z tytułu dłużnych papierów wartościowych (o 48%), które na 31.12.2017 r. wynosiły 94 789,3 tys. zł i stanowiły 14,8% aktywów netto. Aktywa dochodowe w strukturze aktywów netto stanowiły 96,9%.

W 2017 r. spadek zobowiązań wobec Klientów sektora niefinansowego wynosił 2,6%, natomiast nie podlegały istotnej zmianie zobowiązania wobec sektora budżetowego. Zobowiązania te łącznie wynosiły 557 324,9 tys. zł, stanowiąc 87,23% wszystkich pasywów. Zobowiązania wobec sektora finansowego wynosiły 1 581,1 tys. zł i dotyczyły głównie kredytu zaciągniętego w Banku BPS S.A. w Warszawie, stanowiąc 0,2% sumy bilansowej. Skutkiem powyższego był spadek sumy bilansowej o 1,89%, do poziomu 638 891 tys. zł.

Fundusze własne brutto na koniec 2017 r. wynosiły 62 503,8 tys. zł i stanowiły 9,7% w strukturze pasywów. Wzrost funduszy własnych zapewniło przeznaczenie 88,8% nadwyżki bilansowej za 2016 r. na fundusz zasobowy oraz 9,9% na fundusz ogólnego ryzyka bankowego, co zapewniło blisko 105% dynamikę wzrostu.

2. Rachunek zysków i strat

Mimo utrzymywania się kolejny rok tendencji spadkowej obliga kredytowego oraz niskiego poziomu stóp procentowych, inwestycje pieniężne w lokaty na rynku międzybankowym oraz w obligacje podmiotów finansowych i skarbu państwa, jak również zmiana ewidencji przychodów zastrzeżonych rb. i zaliczenie ich do przychodów odsetkowych, pozwoliły wygenerować wynik z odsetek o ponad 1,2 mln zł wyższy niż rok wcześniej. Natomiast wynik z prowizji był o 75,9 tys. niższy do osiągniętego w roku 2016.

Na dzień 31.12.2017 r. koszty działania Banku w wysokości 12 636,4 tys. zł były niższe niż rok wcześniej o blisko 260 tys. zł. Koszty wynagrodzeń wraz z narzutami wynosiły 8 139,6 tys. zł, dając wzrost o 5,7 % , natomiast wydatki na rzeczowe koszty eksploatacyjne były niższe o 13,5%. Koszty działania Banku absorbowały wynik z działalności bankowej w 57,1%. Amortyzacja majątku wynosząca 972 tys. zł była niższa niż przed rokiem o 73 tys. zł.

Wzrost wierzytelności sklasyfikowanych do należności zagrożonych oraz zmiany w ustawie o rachunkowości obowiązujące od 01.01.2017 r. obligujące Bank do dokonania odpisów aktualizujących odsetki od należności zagrożonych spowodowały, że wynik z aktualizacji rezerw celowych i odpisów za 2017 r. wynosił 2 704,8 tys. zł. Wyżej wymienione czynniki ukształtowały przychody ogółem w wysokości 35 216 tys. zł, koszty ogółem w wysokości 29 259 tys. zł. Bank osiągnął zysk brutto w kwocie 5 957 tys. zł oraz zysk netto w wysokości 4 231 tys. zł.

Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia **Tabela nr 10.**

Tabela 10. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat

Lp.	Tytuł	31.12.2016 r. (w tys. zł)	31.12.2017 r. (w tys. zł)	Dynamika 2017 / 2016 %
1	Przychody z tytułu odsetek	22 823	23 769	104,14
2	Koszty odsetek	7 020	6 751	96,17
3	Wynik z tytułu odsetek	15 803	17 018	107,69
4	Wynik z tytułu prowizji	4 838	4 763	98,45
5	Wynik operacji finansowych	-8	162	
6	Wynik z pozycji wymiany	271	168	61,99
7	Wynik na działalności bankowej	20 904	22 111	105,77
8	Pozostałe przychody operacyjne	263	303	115,21
9	Pozostałe koszty operacyjne	211	243	116,17
10	Koszty działania banku + amortyzacja	13 837	13 509	97,63
11	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	566	2 705	477,92

12	Wynik z działalności operacyjnej	6 553	5 957	90,90
13	Zysk (strata) brutto	6 553	5 957	90,90
14	Podatek dochodowy	1 301	1 726	132,67
15	**Zysk (strata) netto**	**5 252**	**4 231**	**80,56**

Proponowany podział nadwyżki bilansowej za 2017 r. przedstawia **Tabela 11**.

Tabela 11. Proponowany przez Zarząd podział nadwyżki bilansowej

Lp.	Tytuł	(w zł)
1	**Zysk brutto**	**5 957 011,19**
2	**Podatek dochodowy**	**1 726 022,00**
3	**Zysk netto do podziału** **z tego:**	**4 230 989,19**
a	Odpis na fundusz zasobowy (98,7% zysku netto)	**4 177 885,82**
b	Dywidenda w formie oprocentowania udziałów w wysokości 3,0% w stosunku rocznym (1,26% zysku netto)	**53 103,37**

Dodatkowo , w związku ze zmianą ustawy o rachunkowości, fundusz zasobowy zasilony będzie wynikiem z lat ubiegłych w wysokości **109 800,24 zł.**

V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

W 2017 r. przeprowadzono prace adaptacyjno - remontowe w nowej lokalizacji II Oddziału w Płońsku, dostosowujące nowo wynajęty lokal na potrzeby działalności bankowej. Ogółem poniesione na ten cel wydatki wynosiły 158,0 tys. zł i stanowią inwestycję w obcym środku trwałym.

Na wyposażenie placówek banku wydatkowano kwotę 95,0 tys. zł. Główne wydatki obejmowały zakup szaf na dokumenty oraz depozytowych oraz zakup pojemników specjalistycznych do przewozu gotówki. Ponadto w związku z przeniesieniem II Oddziału do nowej lokalizacji, uzupełniono wyposażenie i oznakowanie nowej placówki.

Najistotniejszą pozycję w nakładach dotyczących bezpieczeństwa informatycznego stanowiły wydatki na nabycie i modernizację sprzętu, w tym - z uwagi na spadającą wydajność kluczowych systemów, brak wsparcia technicznego oraz wyczerpujące się zasoby podzespołów sprzętowych - nabycie sprzętu pod produkcyjną infrastrukturę odpowiadającą za wirtualizację/pracę krytycznych systemów bankowych w ramach spełnienia wymogów Rekomendacji D. Łączne nakłady na ten cel wyniosły 244 tys. zł.

W zakresie nakładów na wartości niematerialne i prawne poniesiono nakłady w kwocie 110,0 tys. zł na zakup dodatkowych 20 szt. licencji DefBank Pro, licencji na obsługę rachunków powierniczych, modułu sprawozdawczości MONREP do systemu Asseco CMR, licencję na obsługę zapytań o konsumenta i zapytań organów do Systemu Def3000/SP oraz modułu Raporty Kredytowe.
Główne pozycje wydatków inwestycyjnych zwiększających wartość majątku trwałego w 2017 r. prezentuje **Tabela nr 12.**

Tabela 12. Wydatki inwestycyjne zwiększające wartość majątku trwałego

	Rodzaj wydatku	Wartość (w tys. zł)
1	Inwestycje w obcym środku trwałym	158,0
2	Nakłady na wyposażenie placówek w meble i urządzenia	95,0
3	Zakup sprzętu komputerowego oraz nabycie oprogramowania i licencji	354,0
	RAZEM	**607,0**

VI. WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w omawianym okresie wskazuje na umiarkowane tempo rozwoju, co jest zgodne z podstawowym założeniem Strategii przyjętej na lata 2015-2019. Wypracowany zysk jest niższy niż przed rokiem o 19,40%, jednak należy podkreślić, iż jest konsekwencją prowadzonej przez Bank polityki w obszarze tworzenia rezerw celowych i odpisów na należności z utratą wartości. Ich przyrost to blisko 3,5 mln zł, w tym obciążający koszty 2017 roku w wysokości 2,7 mln zł. Stopień wyrezerwowania ekspozycji kredytowych wyniósł 30,40%, czym Bank spełnił wymogi SSOZ Banku BPS. Prawie w 100,00% zrealizowano założenia poziomu depozytów i obrotów sumy bilansowej. Niższy niż zakładano był poziom obliga kredytowego, dla którego dynamika wzrostu wyniosła tylko 95,4%. Wskaźnik jakości portfela kredytowego na 31.12.2017 r. wynosił 6,63%, co oznacza, że był poniżej średniej w sektorze i mieścił się w limicie określonym w Strategii. Na nieco niższym niż zakładano poziomie były wskaźniki efektywności działania: wskaźnik ROA netto - 0,66% oraz ROE netto – 8,53% . Natomiast korzystnie dla Banku ukształtował się wskaźnik kosztów C/I, który wynosił 60,93% tj. o 5,1% niżej niż przed rokiem. Pomimo systematycznej amortyzacji funduszu udziałowego i funduszy podporządkowanych fundusze własne zachowały bezpieczny poziom. Wg CRR/CRD IV wyniosły 61,4 mln zł, zapewniając na koniec 2017 r. wskaźniki adekwatności kapitałowej w wysokości: współczynnik kapitału podstawowego TIER I - 13,91% i łączny współczynnik kapitałowy - 16,83%. Można zatem stwierdzić, że Bank w 2017 r. w znacznym stopniu zrealizował główne cele biznesowe, założone w przedmiotowej Strategii Działania. Poziom wskaźników finansowych prezentuje **Tabela nr 13.**

Tabela 13. Wskaźniki finansowe Banku

	31.12.2016 r.	31.12.2017 r.
ROE netto [1]	11,83%	8,53%
ROA netto	0,90%	0,66%
Marża odsetkowa[3]	2,92%	2,84%
Koszty/Przychody[4]	66,03%	60,93%
Kredyty/Depozyty [5]	65,47%	64,02%
Kredyty/Razem źródła finansowania [6]	63,44%	62,45%

[1] *Relacja zysku netto do średniego kapitału podstawowego.*
[2] *Relacja zysku netto do średnich aktywów.*
[3] *Relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów.*
[4] *Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do sumy wyniku z działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.*
[5] *Relacja kredytów i pożyczek udzielonych klientom (brutto) do depozytów klientów, stan na koniec okresu.*
[6] *Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych obligacji oraz otrzymanych kredytów od innych banków.*

Prezentację podstawowych wskaźników efektywności na przestrzeni 2016 r. i 2017 r. przedstawiają wykresy poniżej.

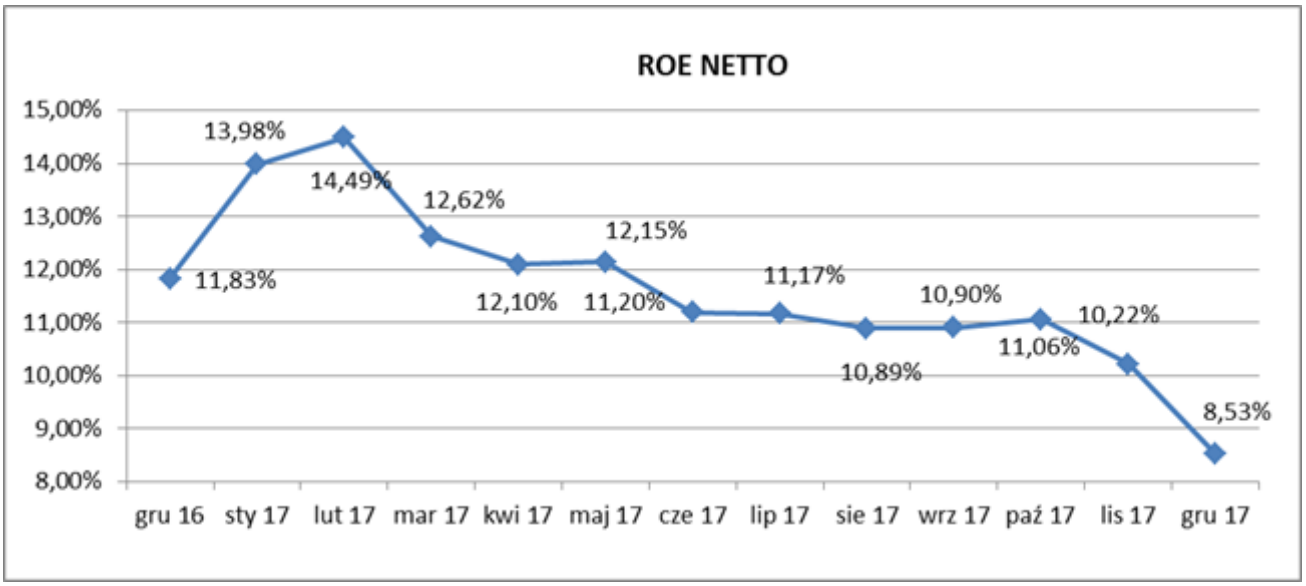

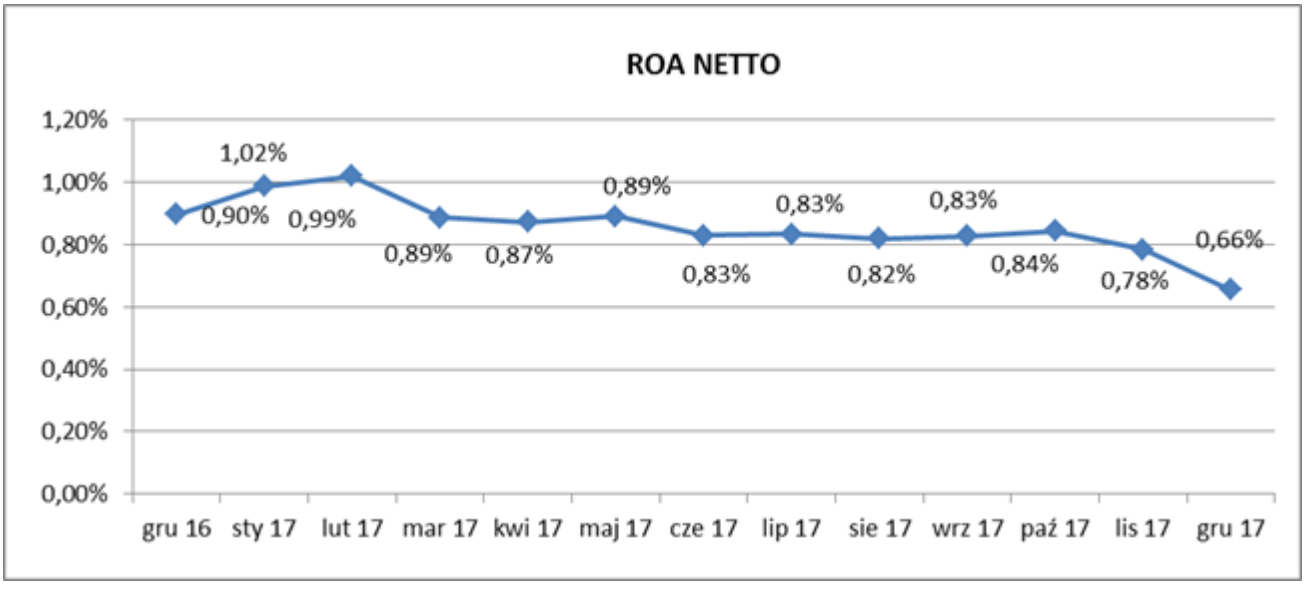

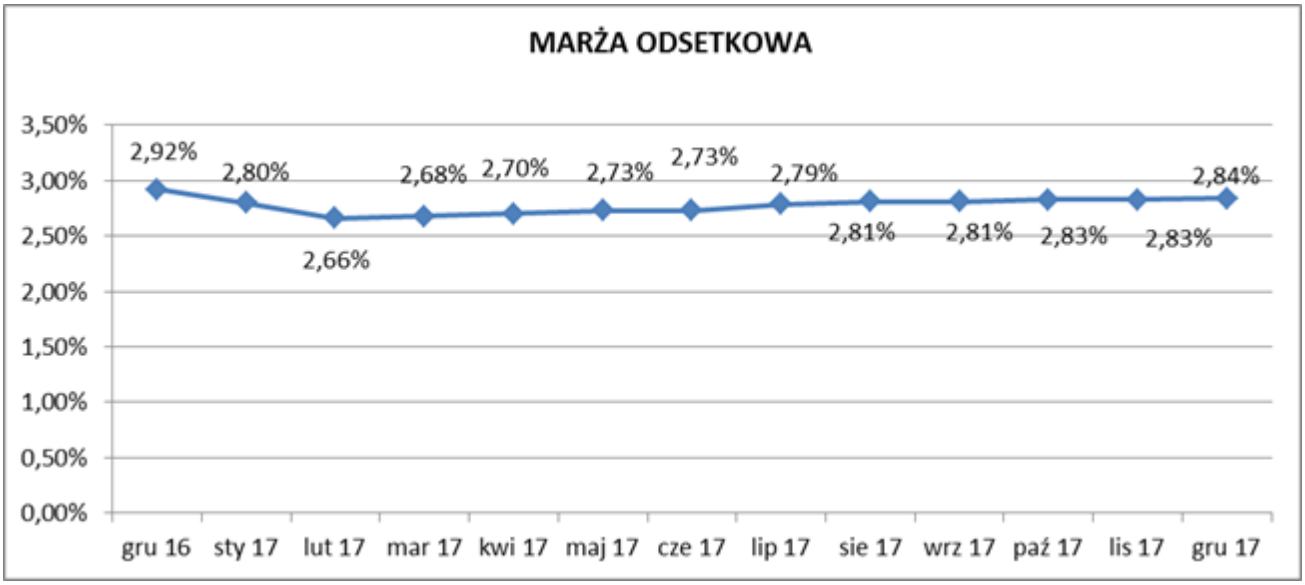
MARŻA ODSETKOWA
3,50%
3,00%
2,50%
2,00%
1,50%
1,00%
0,50%
0,00%
2,92%
2,80%
2,66%
2,68%
2,70%
2,73%
2,73%
2,79%
2,81%
2,81%
2,83%
2,83%
2,84%
gru 16
sty 17
lut 17
mar 17
kwi 17
maj 17
cze 17
lip 17
sie 17
wrz 17
paź 17
lis 17
gru 17

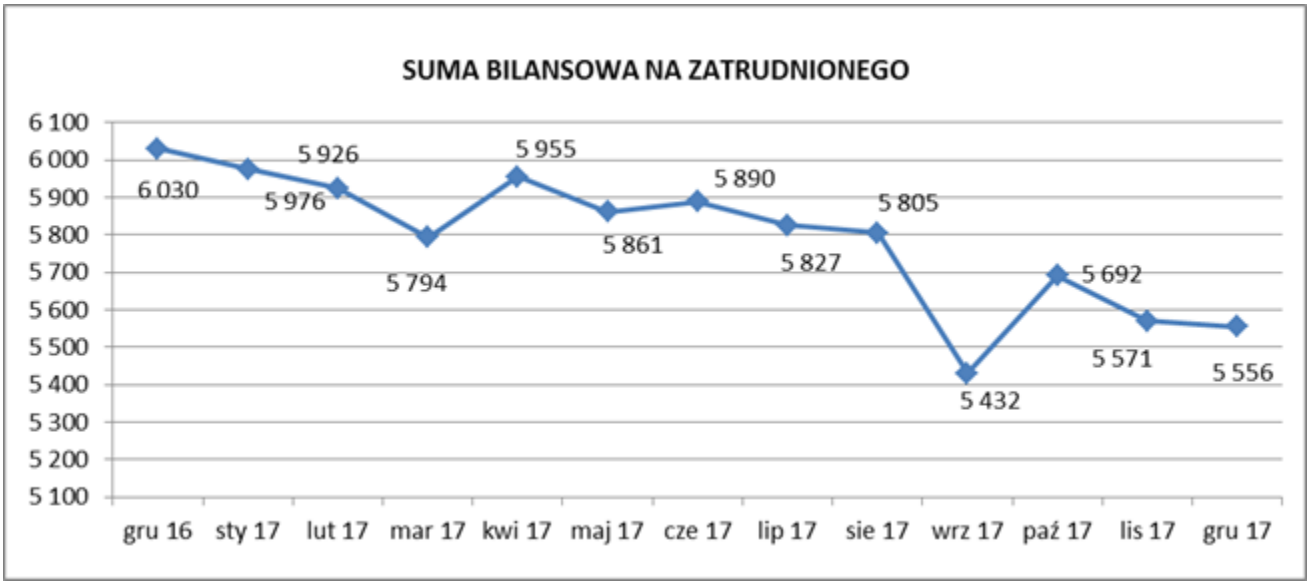
SUMA BILANSOWA NA ZATRUDNIONEGO
6 100
6 000
5 900
5 800
5 700
5 600
5 500
5 400
5 300
5 200
5 100
6 030
5 976
5 926
5 794
5 955
5 861
5 890
5 827
5 805
5 432
5 692
5 571
5 556
gru 16
sty 17
lut 17
mar 17
kwi 17
maj 17
cze 17
lip 17
sie 17
wrz 17
paź 17
lis 17
gru 17

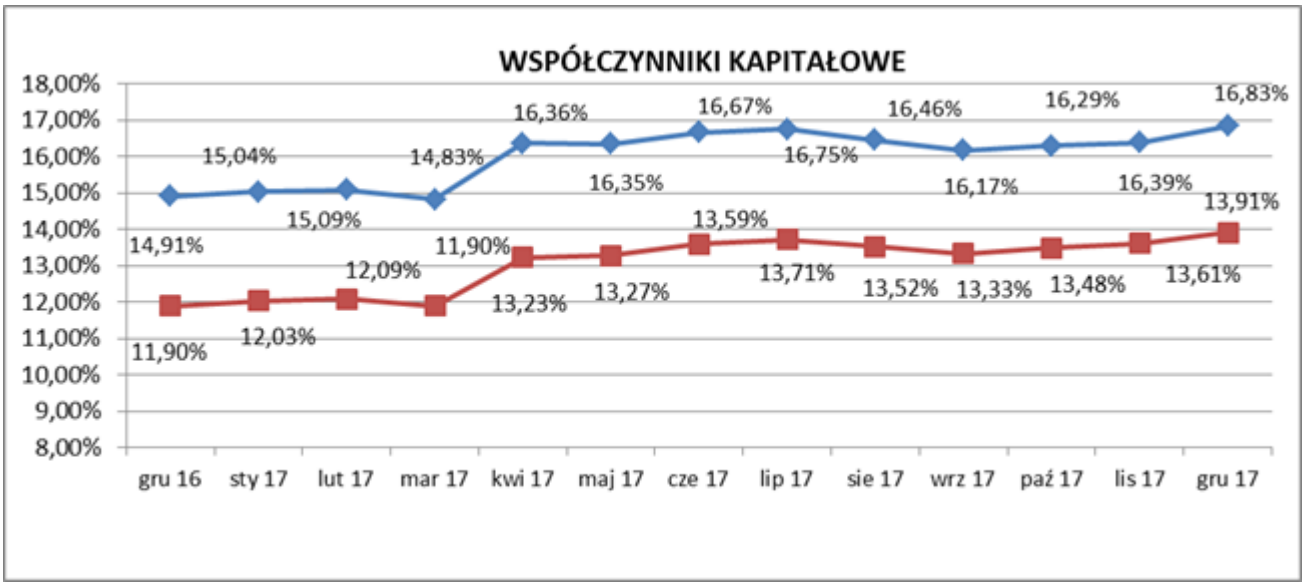
WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE
18,00%
17,00%
16,00%
15,00%
14,00%
13,00%
12,00%
11,00%
10,00%
9,00%
8,00%
14,91%
15,04%
15,09%
14,83%
16,36%
16,35%
16,67%
16,75%
16,46%
16,17%
16,29%
16,39%
16,83%
11,90%
12,03%
12,09%
11,90%
13,23%
13,27%
13,59%
13,71%
13,52%
13,33%
13,48%
13,61%
13,91%
gru 16
sty 17
lut 17
mar 17
kwi 17
maj 17
cze 17
lip 17
sie 17
wrz 17
paź 17
lis 17
gru 17

VII. KOMUNIKACJA Z KLIENTAMI I CZŁONKAMI BANKU

Bank podobnie jak w latach poprzednich budował partnerskie, długofalowe relacje ze swoimi klientami i właścicielami oparte na współpracy przynoszącej korzyści obu stronom. Lojalność i etyka były naczelną wartością we współpracy z Klientami.

Do kontaktu z Klientami wykorzystywane były różnorodne kanały komunikacji m.in. spotkania indywidualne, spotkania organizowane przez Izby Gospodarcze i Samorządy, Targi, Konferencje jak również szkolenia i prezentacje branżowe. Członkowie Zarządu i Kadra Kierownicza uczestniczyli również w różnorodnych spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez lokalne organizacje.

Istotnym kanałem komunikacji z Klientami była przejrzysta i przyjazna użytkownikom strona internetowa Banku www.bsplonsk.pl. W związku z tym, że dotychczasowy serwis wykonany był ponad 6 lat temu i nie spełniał już wymaganych parametrów oraz przy ograniczonym wsparciu brak było możliwości dalszego rozwoju tego serwisu, koniecznością stało się wykonanie nowego, autorskiego serwisu w oparciu o precyzyjną analizę otoczenia i przy wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi i rozwiązań. Prace nad serwisem ruszyły na jesieni 2016 roku a budowę nowoczesnej strony internetowej wzmacniającej relacje z klientem oraz poprawiającym komunikację ostatecznie zakończono w marcu 2017 r.
W 2017 roku kontynuowano cykliczne wydawanie biuletynu informacyjnego „NASZ BANK", który był dystrybuowany do Członków Banku drogą pocztową oraz dostępny dla Klientów w placówkach Banku. W Biuletynie zaprezentowano wyniki ekonomiczne oraz najważniejsze informacje z życia Banku. W celu umocnienia kontaktu z członkami Banku w dalszym ciągu promowano wydaną w 2015 roku „Kartę udziałowca Banku Spółdzielczego w Płońsku". Karta upoważnia członka Banku do skorzystania z programu rabatowego u wybranych partnerów (często Klientów Banku), którzy zgłosili się do programu BS PROFIT.

Komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Płońsku jak również wydane przez KNF „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych". Efektem wdrażania Zasad była „Polityka Banku w relacjach z członkami" zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 15.04.2015 r.

Powyższe działania zapewniły Bankowi dalsze wzmocnienie dobrego wizerunku oraz zaufania Klientów, co w konsekwencji przełożyło się na stabilizację bazy depozytowej oraz zaspokojenie potrzeb kredytowych klientów, przy jednoczesnym zachowaniu norm płynności.

VIII. SPOŁECZNA DZIAŁANOŚĆ BANKU

Pomimo obniżającej się efektywności, Bank w poczuciu społecznej odpowiedzialności biznesu, wzorem lat poprzednich uczestniczył – poprzez sponsoring i darowizny - w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Bank reagował na potrzeby społeczeństwa i starał się je wspierać, szczególnie w zakresie kultury, sportu, edukacji, przeznaczając w 2017 r. na ten cel 83,39 tys. zł. Bank współpracował z samorządami, był fundatorem nagród w konkursach organizowanych przez placówki oświatowe, samorządowe czy kościelne. Wspierał kluby sportowe i organizacje pozarządowe oraz uczestniczył w wielu imprezach o charakterze charytatywnym.

IX. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2017 r. koncentrowały się na wzmacnianiu relacji z Klientami, promocji produktów i usług Banku oraz na kreacji pozytywnego wizerunku w środowisku lokalnym i w sektorze finansowym jako zaangażowanej w sprawy lokalne, finansowej instytucji zaufania publicznego oraz członka Grupy BPS jak również założyciela i członka ZBP. Działania o charakterze wizerunkowym miały szczególne znaczenie w budowaniu pozytywnego przekazu w kontekście nie najlepszej sytuacji niektórych banków spółdzielczych i instytucji finansowych.

Bieżące działania związane z promocją Banku i jego produktów realizowane były z wykorzystaniem zaplanowanych na ten cel środków. Wydatki na szeroko rozumianą działalność marketingową w 2017 r. wyniosły 314 98 tys. zł. W tej sumie największy udział należał do wydatków związanych ze sponsoringiem 83,39 tys. zł oraz kampaniami reklamowymi 48,78 tys. zł. Wydatki związane z udziałem we wszystkich kampaniach produktowych Grupy BPS wyniosły 34,48 tys. zł. W 2017 r. dokonano zmiany lokalizacji II Oddziału Płońsku, co wymusiło konieczność poniesienia wydatków na modernizację i rozbudowę oznakowania zewnętrznego w nowej lokalizacji. Łączne koszty oznakowania wraz nową instalacją bill bordową wyniosły: 22,08 tys. zł.

Bank promował swoje produkty oraz wizerunek poprzez:

1) reklamy zewnętrzne i ogłoszenia (prasa lokalna, radio, e-marketing, outdoor) oraz podczas spotkań tematycznych różnych grup zawodowych (rolnicy, studenci, lekarze itd.)
2) zakup drobnych upominków o charakterze reklamowym,
3) dystrybucję materiałów reklamowych w placówkach oraz za pośrednictwem prasy i poczty,
4) wydatki na fundusz promocyjny Zrzeszenia.

Bank Spółdzielczy w Płońsku jest członkiem Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych i ceni członkostwo w tych organizacjach, ponieważ obok dostępu do szeroko rozumianej informacji dotyczącej sektora bankowego i uczestnictwa w konsultacjach z Komisją Nadzoru Finansowego i Przedstawicielami Rządu zapewnia również promocję Banku na forum tych organizacji.

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2017 r. przestrzegano zasad ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

1. świadome podejmowanie ryzyka,
2. wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem, TWS oraz plany awaryjne,
3. jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
4. sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
5. uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,

6. efektywny system kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjęte uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zarząd wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Płońsku" oraz „Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osobom, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Płońsku". Procedury określają zasady przyznawania i wypłacania wynagrodzenia zmiennego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na ryzyko, w tym Członkom Zarządu. Informacje dotyczące procesu ustalania zmiennych składników wynagrodzeń i kształtowania wynagrodzeń podstawowych jak również informacje ilościowe o wynagrodzeniach Członków Zarządu Bank prezentuje w Raporcie Rocznym - informacje podlegające ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Płońsku, który podlega upublicznieniu na stronie internetowej Banku.

W Banku obowiązuje zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli „Procedura oceny kompetencji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku" oraz przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą „Zasady wyboru i oceny kwalifikacji kandydatów na członków Zarządu i członków Zarządu oraz kandydatów/ osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Płońsku". Zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej są objęci coroczną oceną odpowiedniości.
Zarówno Członkowie Zarządu jak też Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczyli w analizowanym okresie w szkoleniach zewnętrznych z zakresu zarządzania bankiem i nadzoru nad ryzykiem.

1. System zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwaniu form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ryzyka nie można wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez świadome i efektywne zarządzanie w obszarze ekonomicznym, prawnym, organizacyjnym i kadrowym.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy maksymalizacją dochodu i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru lub szacowania i oceny ryzyka, jak również monitorowania, raportowania i jego kontroli. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank pozwalał lepiej rozumieć zagrażające ryzyko, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalniej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności w roku sprawozdawczym.

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią oraz zasadami polityk w zakresie ryzyka uznanego za istotne. Zarząd koncentrował się na identyfikowaniu, monitorowaniu i ograniczaniu rodzajów ryzyka tj:

1. ryzyka kredytowego i kontrahenta (w tym ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) wraz z ryzykiem koncentracji zaangażowań oraz rezydualnym,
2. ryzyka płynności i ryzyka finansowania,
3. ryzyka rynkowego: ryzyka walutowego,
4. ryzyka ogólnego stóp procentowych w portfelu bankowym,

5. ryzyka operacyjnego wraz z ryzykiem prowadzenia działalności, ryzykiem IT, ryzykiem prawnym, ryzykiem modeli, ryzykiem zasobów ludzkich oraz finansowanie terroryzmu i pranie pieniędzy,
6. ryzyka kapitałowego (niewypłacalności),
7. ryzyka biznesowego, w tym ryzyka strategicznego, wyniku finansowego, ryzyka wynikającego ze zmian warunków makroekonomicznych,
8. ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
9. ryzyka cyklu gospodarczego,
10. ryzyka braku zgodności,
11. ryzyka zarządzania.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie miesięcznych i kwartalnych raportów przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar lub szacowanie, monitorowanie i raportowanie Zespół Oceny Ryzyka.

Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka jak również informacje z zakresu przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm nadzorczych oraz wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

A. Ryzyko kredytowe i kontrahenta

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym i kontrahenta jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz bezpieczeństwo rozumiane jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową. Zarządzaniu ryzykiem kredytowym służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności:

1. obowiązywał rozdział funkcji pracowników generujących ryzyko od funkcji oceny i kontroli ryzyka,
2. decyzje kredytowe zapadały na kilku poziomach decyzyjnych, w zależności od wysokości zaangażowania klienta i ryzyka transakcji kredytowej,
3. Bank monitorował ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje detaliczne,
4. w Centrali Banku funkcjonował odrębny Zespół zajmujący się ekspozycjami kredytów zagrożonych, niezależne od działalności operacyjnej,
5. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Analiz Kredytowych, który dokonywał oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego pojedynczej transakcji kredytowej, do którego analizy trafiały transakcje kredytowe Klientów w stosunku, do których zaangażowanie przekraczało 100 tys. zł (poziom był ustalany indywidualnie dla każdej placówki operacyjnej Banku – i był dostosowany do struktury portfeli poszczególnych Oddziałów). Zespół ten odpowiedzialny był za opracowanie procedur oceny zdolności kredytowej w podziale na segmenty klientów (osoby fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze, jednostki samorządu terytorialnego),
6. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, którego zadaniem podstawowym był okresowy monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej Klientów,

7. ustalono limity ograniczające ryzyko branżowe, a także w zakresie koncentracji zabezpieczeń oraz koncentracji geograficznej.

Jakość portfela kredytowego z uwzględnieniem podmiotów wg stanu na dzień 31.12.2017 r. przedstawia **Tabela nr 14.**

Tabela 14. Struktura jakościowa portfela kredytowego wg stanu na dzień 31.12.2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan kredytów w sytuacji:					Ogółem
		Normalnej	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwej	Straconej	
		(w tys. zł)					
1	**Przedsiębiorcy**	162 179	30 515	3 298	7 344	10 820	**214 156**
2	**Rolnicy**	87 905	1 502	-	696	1 077	**91 180**
3	**Osoby prywatne**	43 497	513	-	79	322	**44 411**
4	**Samorządy**	6 812	-	-	-	-	**6 812**
5	**Kredyty ogółem**	**300 393**	**32 530**	**3 298**	**8 119**	**12 219**	**356 559**

Głównym źródłem ryzyka kredytowego był portfel kredytowy. W stosunku do 2016 r. nastąpiło pogorszenie jakości portfela kredytowego. Udział kredytów zagrożonych w obligu na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 6,63%. Utworzona rezerwa celowa w kwocie 6,2 mln zł. pokryła wierzytelność kapitałową w 26,41 %. Uwzględniając zaś odpisy aktualizujące należności (na odsetki od należności zagrożonych) w kwocie 1,4 mln zł, stopień wyrezerwowania ekspozycji kredytowych wynosił 30,42 % . Tym samym Bank spełnił wymogi SSOZ BPS w obszarze utrzymania poziomu rezerw celowych w minimalnej wysokości 30 %.

Stan rezerw w 2016 r. i w 2017 r. przedstawiono w **Tabeli nr 15**.

Tabela 15. Stan rezerw na kredyty zagrożone

Lp	Sytuacja kredytu	31.12.2016 r.			31.12.2017 r.					
		Stan kredytów zagrożonych	Stan rezerw celowych	Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych	Stan kredytów zagrożonych	Stan rezerw celowych	Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych	Stan ekspozycji kredytowych (kapitał + odsetki)	Stan rezerw celowych i odpisów aktualizujących należności	Stopień wyrezerwowania ekspozycji kredytowych
		(w tys. zł)								
1	W sytuacji poniżej standardu	1 597	43	**2,69%**	3 298	119	**3,61%**	3 298	119	**3,61%**
2	W sytuacji wątpliwej	9 366	209	**2,23%**	8 119	264	**3,25%**	8 185	297	**3,63%**
3	W sytuacji straconej	3 955	3 771	**95,35%**	12 219	5 859	**47,95%**	13 563	7 202	**53,10%**
4	**RAZEM**	**14 918**	**4 023**	**26,97%**	**23 636**	**6 242**	**26,41%**	**25 046**	**7 618**	**30,42%**

Wg stanu na 31 grudnia 2017 r.:

1. w Banku największe zaangażowanie Klienta w ekspozycje kredytowe (bilansowe i pozabilansowe) oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie stanowiło 19,14% kapitału uznanego,
2. do wyznaczania poziomu rezerw stosowano pomniejszenia podstawy o wartość zabezpieczenia, z zastosowaniem zasad wynikających z wymogów nadzorczych,
3. portfel detalicznych ekspozycji kredytowych stanowił 2,56% obliga kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 2,84%,
4. portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stanowił 54,27% obliga kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 6,48%,
5. suma należności z tytułu transakcji z osobami wewnętrznymi wyniosła 1 192 tys. zł, co stanowiło 2,32% kapitału podstawowego Tier I i nie przekroczyła obowiązujących w tym zakresie limitów (limitu wewnętrznego ustalonego na poziomie max 10% kapitału podstawowego Tier I i limitu zewnętrznego na poziomie max 25% kapitału podstawowego Tier I).

B. Ryzyko płynności i ryzyko finansowania

Celem zarządzania płynnością finansową Banku było dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi wymogami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zarząd zarządza płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. W tym celu Bank analizował zapotrzebowanie na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom aktywów płynnych. Udział kredytów i pożyczek netto w aktywach netto na koniec roku osiągnął poziom 54,45%. Relacja obliga kredytowego do stanu depozytów wyniosła 64,02% a do depozytów stabilnych 82,77%. Aktywa płynne (aktywa płynne w LCR) na koniec roku stanowiły 25,40% aktywów netto. Nadwyżka depozytów ponad kredyty na koniec roku wyniosła 200,4 mln zł. Baza depozytów charakteryzowała się stabilnością. Relacja depozytów stabilnych do depozytów ogółem kształtowała się na poziomie 77,34%.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Wskaźniki płynności do 1 m-ca i do 3 m-ca kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Niemniej Bank asekuracyjnie posiadał limit dopuszczalnego debetu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności. W omawianym okresie doskonalono proces zarządzania płynnością. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności. Poziom ryzyka płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowej spłaty zobowiązań.

C. Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej było utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii działania Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2017 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował:

1. ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
2. ryzyko bazowe,
3. ryzyko opcji klienta,
4. ryzyko krzywej dochodowości.

Analiza obejmowała wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne. Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na poziomie umiarkowanym. Analiza ryzyka stopy procentowej wykazała, iż na zmianę wyniku odsetkowego Banku większy wpływ ma ryzyko przeszacowania niż ryzyko bazowe. Analiza krzywej dochodowości wskazuje, że Zarząd Banku prawidłowo zainwestował środki, stopy na rynku znajdują się na poziomie nieco niższym niż rentowność osiągana przez Bank. Ryzyko przedterminowych spłat kredytów lub zerwań depozytów Bank ocenia jako niski. Ryzyko opcji klienta zarządzane jest w szczególności przez stosowaną politykę cenową oraz taryfę opłat i prowizji. Ogólna zasada dotyczy ograniczenia opcji klienta poprzez stosowanie zerowych, w stosunku do pierwotnych ustaleń stawek procentowych, w przypadku przedterminowego wycofania depozytu oraz prowizji rekompensacyjnej przy wcześniejszej spłacie kredytu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych, obejmujące spadek podstawowych stóp procentowych o 200 pb.

D. Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym było dążenie do utrzymania pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wymaga utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższy rozdział zachowany jest również na szczeblu Zarządu.

Na dzień 31.12.2017 r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa walutowe na koniec roku stanowiły 1,15% sumy bilansowej, pasywa 1,15%. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30%, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz planowany wynik finansowy brutto.

E. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym było ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę

świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne było stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa było systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze. Bank posiada odpowiedni system zarządzania bezpieczeństwem informacji zapewniający poufność, integralność, dostępność, niepodważalność i wiarygodność danych, uwierzytelnianie oraz procedury w zakresie odzyskiwania danych utraconych wskutek awarii systemu lub błędu człowieka.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli było dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Z ryzykiem operacyjnym związane jest również ryzyko w obszarze zasobów ludzkich, które Bank definiuje jako ryzyko zakłóceń działalności podmiotu wskutek niemożności pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach. Ryzyko dotyczące czynnika ludzkiego w funkcjonowaniu Banku związane jest również z dostępnością i kwalifikacjami pracowników, ich fluktuacją, zdolnością do adaptacji, kulturą pracy, absencją, zmęczeniem związanym z wykonywaniem pracy w godzinach nadliczbowych lub długotrwałym niewykorzystywaniem urlopu wypoczynkowego.

W zakresie zagadnienia związanego z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniem terroryzmu zostały określone m.in. zasady stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, oceny ryzyka, identyfikacji klientów dokonujących transakcji, prowadzenia Rejestru Transakcji, przekazywania danych o transakcjach do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, wstrzymania transakcji, blokady rachunku jak również zamrażania wartości majątkowych.

W 2017 r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste i potencjalne koszty, które za 2017 r. oszacowano na kwotę 5,65 tys. zł. Bank określił tolerancję/apetyt na ryzyko oraz zdefiniował procesy kluczowe i krytyczne dla których opracował plany ciągłości działania.

Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Zespół Oceny Ryzyka. Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na koniec 2017 r. wyniósł 2 997,27 tys. zł.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń.

Testy warunków skrajnych ryzyka operacyjnego obejmowały 3-krotny wzrost oszacowanych kosztów zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych z okresu 3 lat wstecz.

F. Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Bank realizował powyższe poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku. W okresie sprawozdawczym Bank przeznaczył 96,6% zysku netto na fundusze własne niepodzielne.

Fundusze własne na 31.12.2017 r. wynosiły 62 504 tys. zł. W strukturze funduszy dominowały fundusze podstawowe (82,8 % funduszy własnych), w tym fundusz zasobowy, który stanowił ponad 78 % wszystkich funduszy. Na koniec omawianego okresu nastąpił spadek funduszu udziałowego do poziomu 2,7% oraz spadek funduszy uzupełniających do poziomu 17,2% ogółu funduszy brutto. Strukturę funduszy własnych brutto przedstawiono w **Tabeli nr 16.**

Tabela 16. Struktura funduszy własnych Banku wg stanu na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2016 r.		31.12.2017 r.		Dynamika
		Wartość (w tys. zł)	Struktura	Wartość (w tys. zł)	Struktura	2017/2016 %
1	Fundusz zasobowy	44 368	74,3%	49 029	78,5%	**110,5%**
2	Fundusz udziałowy	1 746	2,9%	1 698	2,7%	**97,3%**
	Fundusz ogólnego ryzyka	480	0,8%	1 000	1,6%	**208,3%**
3	Fundusze uzupełniające w tym :	13 130	22,0%	10 777	17,2%	**82,1%**
	fundusz z aktual. Wyceny	131	0,2%	131	0,2%	
	fundusz z tytułu zalicz. emisji obligacji własnych	12 999	21,8%	10 646	17,0%	**81,9%**
	fundusz z wyceny certyfikatów BPS 3 NS FIZ					
	RAZEM	**59 724**	**100%**	**62 504**	**100%**	

Poczynając od 01.01.2014 r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR) oraz Rozporządzenie uzupełniające nr 241/2014 z 14.01.2014 r.
Poziom funduszy własnych netto wg CRR/CRD na dzień 31.12.2017 r. przedstawiono w **Tabeli nr 17.**

Tabela nr 17. Fundusze własne wg CRR/CRD uwzględniane do wyliczenia współczynników kapitałowych

		Stan (w tys. zł) 31.12.2017 r.	Struktura
1.	**Fundusz udziałowy**	1 377	2,2%
2.	**Fundusz zasobowy**	49 029	79,0%
3.	**Fundusz ogólnego ryzyka**	1 000	1,6%
4.	**Korekty funduszy Tier I**	-148	

5.	**Fundusze Tier I po korektach**	**51 258**	**82,6%**
6.	**Zobowiązania podporządkowane (obligacje)**	10 646	17,2%
8.	**Korekty funduszy Tier II**	-346	
9.	**Fundusze Tier II po korektach**	**10 780**	**17,4%**
10.	**Razem fundusze własne netto**	**62 038**	**100%**

Adekwatność kapitałowa Banku oceniana była w oparciu o sformalizowane procedury wewnętrzne, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu podlegały wszystkie ryzyka zidentyfikowane w Banku, w wyniku czego tworzono wymóg kapitałowy. Dodatkowy kapitał tworzony był w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych.

Stres testy dla ryzyka kapitałowego obejmowały 3 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika kapitałowego tj. obniżenie o 2% funduszy własnych, pełne wykorzystanie limitów alokacji kapitału, zakładanych w Planie ekonomiczno – finansowym oraz wzrost ekspozycji zagrożonych niewykonaniem zobowiązania o 15% wartości nominalnej kredytów plus 20% przychodów z prowizji do minimalnego wymogu na ryzyko operacyjne. Wymóg kapitałowy na ryzyka I Filara obliczany był miesięcznie, na ryzyka II Filara kwartalnie.

W 2017 r. odpowiedni poziom oraz właściwa struktura funduszy własnych w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Całkowity współczynnik kapitałowy w całym okresie kształtował się na dobrym poziomie, zapewniając bezpieczeństwo środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Wymogi kapitałowe prezentuje **Tabela nr 18.**

Tabela 18. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów na 31.12.2017 r.

RYZYKO	WYMÓG KAPITAŁOWY
FILAR I	
Ryzyko Kredytowe	26 491
Ryzyko Rynkowe	-
Ryzyko Operacyjne	2 997
Ryzyko Koncentracji	-
SUMA	**29 488**
FILAR II	
Ryzyko kredytowe	1 235
Ryzyko stopy procentowej	609
Ryzyko kapitałowe	11
SUMA	**1 186**
Oszacowany wymóg kapitałowy	**31 356**
Łączny współczynnik kapitałowy	**16,83%**
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	**15,83%**
Współczynnik kapitału Tier I	**13,91%**

Łączny współczynnik kapitałowy został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych netto wynosiła 50,5%. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca 30,7 mln zł pozwala na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

G. Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego rozumiane jest jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału w tym ryzyko odnoszące się do niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności wynikającego z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych. Ryzyko to obejmuje ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

1. ryzyko strategiczne (działalności, biznesowe) - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany,
2. ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno - społecznych mających niekorzystny wpływ na Bank (cykliczności),
3. ryzyko prawne - prawdopodobieństwo poniesienia strat materialnych i niematerialnych, powstające m.in.: na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji prawnych, niestabilności uregulowań prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno - prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej rozstrzygających sprawy sporne prowadzone z innymi podmiotami,
4. ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

W 2017 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za ryzyko nieistotne. Z uwagi jednak na istotne znaczenie wyniku finansowego w procesie zwiększania funduszy własnych, Bank analizuje ryzyko wyniku finansowego w stosunku do potrzeb prowadzenia bieżącej działalności. Bank zarządzał ryzykiem wyniku finansowego opracowując Plan ekonomiczno – finansowy, który uwzględniał wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyka i adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Zasady zarządzania ryzykiem poprzez analizę realizacji założeń Planu i Strategii działania określała „Instrukcja sporządzania i monitorowania Strategii działania oraz planu ekonomiczno – finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku", jak również „Instrukcja zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w Banku Spółdzielczym w Płońsku". W ramach testów warunków skrajnych dla ryzyka wyniku finansowego Bank analizował:

1. wpływ zmian annuizowanej wartości kosztów działania o wartość odchylenia standardowego w okresie 12 m-cy na wartość wyniku finansowego,
2. wpływ utworzenia rezerw dla dwukrotnego wzrostu kredytów zagrożonych na ekspozycje kredytowe jako (zgodnie z testem warunków skrajnych dla ryzyka kredytowego),
3. wpływ wzrostu konkurencji na rynku lokalnym, co spowoduje spadek skali działania, w wyniku czego następuje:
    a) odpływ bazy depozytowej o 5% oraz spadek kosztów odsetkowych o 5%;
    b) zmniejszenie portfela kredytów oraz spadek przychodów z odsetek o 10%;
    c) spadek przychodów z tytułu prowizji o 5%,
    d) wzrost kosztów działania o aktualny poziom inflacji.

H. <u>Ryzyko warunków skrajnych</u>

Ryzyko wynikające z nieoczekiwanych zdarzeń związanych m.in. ze skrajnymi zakłóceniami parametrów cenowych, poziomu płynności rynków, zmienności parametrów cenowych, przed którymi Bank winien się zabezpieczyć poprzez analizę warunków zewnętrznych i możliwych scenariuszy, poprzez stosowane techniki i testy skrajnych warunków. Bank Zarządza tym ryzykiem w odniesieniu do poszczególnych jego rodzajów.

I. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

J. Ryzyko zarządzania

Ryzyko związane z niewłaściwym zarządzaniem, złą identyfikacją i ograniczaniem ryzyka prowadzonej działalności, brakiem lub niewystarczającym działaniem kontroli wewnętrznej, nieodpowiednim stosowaniem procedur wewnętrznych lub ich nieprzestrzeganiem.

2. System kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej było wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniających się do zapewnienia skuteczności i efektywności działania oraz zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. System kontroli wewnętrznej obejmuje:

1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
2) komórkę ds. zgodności mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.

Na funkcję kontroli składały się:

1) mechanizmy kontrolne,
2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Kontrola wewnętrzna obejmowała:

1. kontrolę wewnętrzną sprawowaną przez kierowników jednostek organizacyjnych w stosunku do podległych pracowników,

2. kontrolę wewnętrzną sprawowaną z ramienia Centrali przez Departament Ryzyka i Bezpieczeństwa wobec jednostek i komórek organizacyjnych Banku oraz Departament Audytu Banku Zrzeszającego na podstawie odrębnej umowy,
3. niezależny audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola wewnętrzna sprawowana przez Departament Ryzyka i Bezpieczeństwa oraz Kontrola instytucjonalna wykonywana przez Bank Zrzeszający odbywały się na podstawie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów kontroli. W 2017 r. Bank podlegał audytowi ze strony Systemu Ochrony.

Wyniki przeprowadzonych kontroli zostały opisane w raportach/protokołach z kontroli oraz zostały odpowiednio udokumentowane. Na podstawie raportów z kontroli Prezes Zarządu wydała zalecenia pokontrolne, które są sukcesywnie realizowane zgodnie z terminem określonym w zaleceniach.

Funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w 2017 r. nadzorowała Rada Nadzorcza poprzez:

1. zatwierdzanie „Regulaminu organizacyjnego Banku Spółdzielczego w Płońsku" oraz „Regulaminu systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Płońsku",
2. zatwierdzanie planów (wieloletnich i rocznych) kontroli,
3. zatwierdzanie sprawozdań z wykonania planów kontroli,
4. zapoznawanie się z raportami z kontroli przeprowadzanych przez Bank Zrzeszający i Departament Ryzyka i Bezpieczeństwa.

Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności, efektywności i skuteczności całości systemu kontroli wewnętrznej jak i poszczególnych jego elementów.

Bank dostosował system kontroli wewnętrznej do wymogów wynikających z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w 2017 r. dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach.

XI. PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2018 ROKU

Prognozy ekonomiczne Banku Polskiej Spółdzielczości na 2018 r. zakładają, że polska gospodarka będzie rosła w stabilnym, lecz nieco wolniejszym tempie (4%). Niższe tempo wzrostu PKB będzie konsekwencją m.in. oczekiwanego wygasania wpływu programu „Rodzina 500 plus" na dynamikę konsumpcji. Efekt ten będzie częściowo rekompensowany przez przewidywaną równocześnie poprawę dynamiki nakładów inwestycyjnych, w tym inwestycji publicznych wspieranych przez napływ funduszy europejskich. Niższe tempo wzrostu PKB w Polsce będzie także konsekwencją nieco słabszej koniunktury w strefie euro w warunkach planowanego przez Europejski Bank Centralny od 2018 r. programu zakupu aktywów. Przewidywany średnioroczny wskaźnik inflacji będzie stopniowo wzrastał. Czynnikiem zwiększającym inflację będzie sytuacja na rynku pracy, w szczególności dynamiczny wzrost płac w warunkach ograniczonej podaży siły roboczej. Równocześnie, potencjał wzrostu cen konsumpcyjnych powinna ograniczać oczekiwana stabilizacja cen surowców (w tym produktów rolnych) na światowych rynkach. Oczekiwane tempo wzrostu wskaźnika inflacji będzie powolne, co pozwala założyć, iż w Radzie Polityki Pieniężnej w 2018 r. nie znajdzie się większość niezbędna do zmiany stóp NBP.

Oczekiwany brak zmian w poziomie stóp procentowych w 2018 r. w strefie euro oraz w Polsce powinien sprzyjać utrzymaniu średniego kursu EUR/PLN na poziomie zbliżonym do odnotowanego w 2017 r. Równocześnie oczekiwane jest, iż rzeczywista skala podwyżek stóp procentowych w USA w 2018 r. (0,25 pp.) będzie niższa niż w 2017 r. (0,75 pp.), co powinno sprzyjać ukształtowaniu się średniego kursu USD/PLN na poziomie niższym (o ok. 10 groszy) od odnotowanego w 2017 r.

Powyższe prognozy opierają się na założeniu, że nie wystąpią istotne zmiany w sytuacji politycznej na świecie i w Europie. W przedstawionych prognozach nie założono eskalacji konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie, Półwyspie Koreańskim czy na Ukrainie, jak również istotnych zmian polityki gospodarczej w państwach Unii Europejskiej (w tym Wielkiej Brytanii) oraz USA.

Istnieją również obawy związane z sytuacją gospodarczą i polityczną w Polsce. Nie mniej oczekuje się, że konsumpcja i popyt gospodarstw domowych, wspomagany zmianami fiskalnymi i rekordowo niskim bezrobociem, powinny przyczynić się do wzrostu gospodarczego. Jednocześnie występuje szereg zagrożeń, związanych ze spowolnieniem inwestycji finansowanych ze środków unijnych i ze słabnącą koniunkturą w krajach rozwijających się. Wszystkie przytoczone okoliczności będą miały wpływ na zachowania podmiotów gospodarczych, co z kolei przełoży się na sytuacje banków.

Sytuację w sektorze bankowym w Polsce w 2018 r. determinować będą czynniki generujące wzrost kosztów lub spadek przychodów takie jak:

1. szeroki zakres zmian w dużej ilości przepisów prawnych dotyczących sektora finansowego generujący koszty ich wdrożenia, w tym:
   - ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
   - ustawa o przeciwdziałaniu wykorzystywania sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych – system STIR,
   - od maja 2018 r. zmiana zasad przetwarzania danych osobowych RODO,
   - od lipca 2018 r. ustawa wprowadzająca nowy mechanizm tzw. podzielonej płatności (split payment), który ma służyć poprawie ściągalności podatku VAT,
   - od sierpnia 2018 r. obowiązek oferowania rachunku podstawowego,
2. wzrost kosztownych obowiązków informacyjnych banków wobec klientów i organów zewnętrznych,
3. konieczność działania w środowisku rekordowo niskich stóp procentowych,
4. wzrost wymagań dotyczących kapitału , wynikający z regulacji unijnych,
5. wzrost kosztów ochrony przed przestępczością elektroniczną,
6. nakłady na nowe technologie i bezpieczeństwo informatyczne.

Ekonomiści przewidują, że w 2018 r. sektor bankowy w dalszym ciągu działał będzie w środowisku niskich stóp procentowych, co przy rosnących kosztach technologii bankowej oraz pogorszającym się portfelu kredytowym w sektorze bankowości spółdzielczej może wymusić procesy łączeniowe. Sektor spółdzielczy w 2018 r. stoi także przed koniecznością przygotowania się do wypełnienia obowiązków wynikających z Dyrektywy PSD II, jak również wdrożenia kosztownych technologii usprawniających i częściowo automatyzujących procesy w bankach.

Pomimo wielu zagrożeń w otoczeniu zewnętrznym, nieuchronnych zmian organizacyjnych i technologicznych Zarząd Banku jest przekonany, że działanie w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zapewni Bankowi bezpieczeństwo i możliwość dalszego rozwoju.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE

Wszystkie informacje wymagane przepisami art.111a Ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 128) zawarto w rozdziale III, IV, VII i X niniejszego sprawozdania. Ponadto opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art.22aa ustawy Prawo bankowe Bank ogłasza na stronie internetowej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku:

1. ***Dariusz Konofalski*** *– Prezes Zarządu* ……

2. ***Wioleta Ciulińska*** –
Wiceprezes Zarząd ds. finansów i bezpieczeństwa ……

3. ***Robert Malinowski***– *Wiceprezes ds. handlowych* ……

Płońsk, dnia 23 marca 2018 r.